

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“

виносить: в Австрії:
на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границею:

на цілий рік: зі щоденного ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висылкою двічі в тиждень 6 до-
ларів або 12 рублів; з висылкою
по суботі 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний деньник.

„Вираеш ми очи і душу ми вираеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і «іра руска». — З Русланових поштів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в паса-
жі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише а
попередню засторогу.

Рекламації лише неопечатані
в вільні від пошти. — Оповістки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надісланим“
40 сот. Подяки і привагні
дonesення по 30 сот. від стрічки

Цікаві числа з переселен- чого руху до Канади.

Попала мені в руки брошура видана в
сім році канадським міністерством внутріш-
ніх справ в Отаві п. з. „Immigration facts
and figures“.

В сій брошурі зіставлено незвичайно ці-
каві дані, що відносять ся до переселення в
Канаду в останнім десятилітті. Находимо тут
численні дані про переселенців майже всіх
націй світа, а також і про нашу.

Переселене до Канади, як видно із уря-
дових виказів, з кожним роком зростає.

Коли приміром в р. 1900—1901 прибуло
до Канади 49.149 переселенців, то в р. 1905
до 1906 прибуло їх сюди 189.064, а в р. 1911
до 1912 до дня 31. марця приїхало до Канади
вже 354.237 нових переселенців. Від початку
1900 до 31. марця 1912. року прибуло до Ка-
нади усіх переселенців 2,118.712.

Найбільше прибуло переселенців в тім
часі до провінції Онтаріо, бо 504.126. В р.
1900—1901 прийшло до сєї провінції 6.208
переселенців, в р. 1905—1906 прибуло знов
52.746, а в році 1911—1912 до 31. марця
100.227.

Відтак в провінції Манітоба осіло 353.100,
в Саскачевані і Альберті 608.965 переселенців,
(в сих провінціях осіло найбільше Русинів).

По національностям, то найбільше при-
їхало до Канади в рр. 1900—1912 по день 31.
марця Англіїців: в Англії, Шотландії й Ір-
ландії, бо аж 823.188 осіб. Русинів в Га-
личині, Буковині й Угорщині прибуло за той
сам час 142.652; Поляків 14.451, Росиян 48.755,
Німців 25.809, Італійців 71.407, Японців 13.893,
Французів 18.380, Болгарів 7.779, Турків
3.088, Сирийців 5.373, а навіть 53 Єгиптян.

Навіть в таких країв, де здає ся наймен-
ше нужди, переселилось до Канади чимало
людей. Наприклад в Данії 4.121, (відси в рр.
1911—1912 прибуло 628 нових емігрантів). З
Швеції 21.743, з Норвегії 15.490 осіб.

Як бачимо з сего зіставлення, то най-
більше переселює ся до Канади Англії-
ців і Русинів.

Цікаво нам приглянути ся зростови емі-
грації до Канади австрійських Русинів. Уря-
довий виказ подає, що в рр. 1900—1901 при-
їхало і осіло в Канаді 5.692 Русинів; в рр.
1904—1905 прибуло нових 10.170, відтак в р.
1907—1908 аж 21.376, а в р. 1911 до 31. мар-
ця 1912 прибуло 21.651 руських переселенців.

Пересічно емігрує що року до Канади
12 тисяч руських переселенців.

Число всіх переселенців до Канади було
би ще більше, коли би канадські влади не
завертали нікого. В часі від 1900 до 31. мар-
ця 1912 р. завернено з дороги 8.500 емі-
грантів.

Канадські влади завертають всяких
хорих і немаючих відповідних фондів на по-
чаткове удержане переселенців.

Завернено отже: алкоголіків 25, анеміч-
них 3, на зм'яненні жил 15, дихавичних 1, з
поганим характером 15, кримінальників 61,
калік 18, з вадливим зором 66, епілептиків
40, дезертирів 1, істериків 4, ідіотів 16, зде-
моралізованих 98, духово упосліджених 121,
паралітиків 18, полігамістів 2, слабо розвини-
них фізично 113, повійниць 31, ревматичних
6, сифілітичних 14, сухітників 96, з трахо-
мєю 2.727, з браку фондів 1.471, сих, що бу-
ли на публичнім удержанню, 1.712, не маючих
паспортів 43, а навіть сих, що уживають
опії, завернено 2.

Окрім того завернено в більшім або мен-
шім числі на багато інших недуг.

З причини різних недуг і інших недо-
стач завернено з поміж переселенців до Ка-
нади найбільше Італійців, бо аж 1.014. Далі
Росиян 801, Англіїців 799, Болгарів 462, По-
ляків 386, Русинів 289. Сі шість народно-
стей мали між своїми переселенцями найбіль-
ше число неспосібних до оселення в Канаді
людей. Жидів також багато завернено, бо
530, а з інших народностей менше.

З Галичини завернено всіх 187, а з Бу-
ковини 64.

Поляків завернено: в Познанщині 41, з
Австрії 158, з Росії 187.

Найменше завернено переселенців з Даль-
матії, Африки і Прусії, бо по одному.

Канадські влади, як видно, дбають про
се, аби в Канаді не було таких людей, які
неспосібні до праці і таких, що впливали би
деморалізуючо взагалі. Тож з місця, навіть
по літах побуту депортують канадські вла-
сти таких поселенців з Канади.

В часі від 1902 до 31. марта 1912 р. де-
портовано з Канади 5.626 осіб з отсих при-
чин:

З причини податкового пияцтва 45 осіб,
каранних криміналом за бійку і інші тяжкі
переступства 749, за злодійство 226, що були
публичним тягарем 2.461, за неморальне по-
ведене 648. Далі з причини недуг: сухіт 271,
кепского зору 28, божевільних 133, трахоми
14, каліцтва 648, епілепсії 89, невротенії 4,
венеричних недуг 16, ревматизму 103. Окрім
того депортовано 19 осіб з поганим характе-
ром, 44 за повійництво і б. и. з причин різ-
них недуг.

Найбільше депортують осіб за криміналь-
ні злочини. Число злочинців в Канаді мимо
строгих кар не зменшає ся, а навпаки з року
на рік в загрозуючий спосіб зростає. Напри-
клад в р. 1904 вислано з Канади лише о-

дного чоловіка за кримінальний злочин а
вже в 1907—1908 р. вислано 68, в 1909 р.
115, а в 1910 р. 130, а в 1911—1912 р. 172+243.

Так само збільшає ся число людей, що
з приводу неспосібности до праці стають тя-
гарем суспільности.

В р. 1903 таких депортовано 14 осіб, в
пять літ пізніше т. є. в р. 1908 відослано
вже 309 осіб, в р. 1909 аж 1.074, а в р. 1911
до 1912 по день 31. марця 343 осіб.

Тепер цікаво споглянути на число де-
портованих після їх національної приналеж-
ности.

В часі від грудня 1902 до 31. марта 1912
депортовано з Канади найбільше Англіїців
3.087 осіб. Відтак ідуть: Американці із Зеди-
нених Держав 689, Шотландці 506, Ірландці
183, Болгари 139, Росияни 86, Італійці 73, По-
ляки 40, Русини 23+68 (в ориг. Ruthenian
23, Galician 68), Буковинців 14.

В р. 1911—1912 депортовано з Канади
Русинів в Галичині 17, з Буковини 6, Поляків
з Галичини 6.

Отсе бачи би найцікавіші дані із зга-
даного звіту про сей великий переселенчий
рух, про сю новітню велику мандрівку наро-
дів з цілого світа до Канади.

Подав Мінчин.

Звіт міської школи 00. Василя в Бучачі і Міської Союзу за рік 1911/2.

Малий ще й невидений звіт, влучно
в горі яко „мotto“ наведено: „Життя велике,
робітників мало“ але звіт для нас не менше
цікавий і важкий, як перший літній звіт на-

Ксантипа.

Коли о. Василь Петрів проповідав сего
дня у церкві про потребу згідливого пожиття
між чоловіками і жінками, ему і на думку не
приходило, що з того може вийти. Як зви-
чайно, коли не було інтелігенції в церкві, о.
Василь почував себе свободнішим в поучу-
ванню селян, так і сьогодні, розглянувши ся
по церкві, він зложив свою проповідь з різ-
них тем: почав євангелиєм, зійшов на полі-
тику, на нелед у селі, на читальню, а най-
довше говорив про незгоду в родині, про
бійки і сварки. Така мішанина в проповіді
зовсім не відповідала вимогам краснорічиво-
сти, але подобала ся селянам і о. Василеві
до неї не треба було окремо приготувувати
ся, а успіх був може й краший, як від упо-
рядкованої науки золотоустих проповід-
ників.

— То, знаєте — говорив він — дуже
давно, перед тисячами років жив славний,
мудрий Грек — називав ся Сократ. Він не
радо сидів у хаті, тільки все ходив поміж
люди і вчив їх, як мають жити. Сідав собі
десь на тарговиці, велика громада людей об-
ступала его і він починав говорити: „се ро-
біть, а того не робіть!“ А мав він жінку
Ксантипу, дуже люту бабу. Замість тішити
ся таким розумним чоловіком, славним на ці-
ле місто і на цілий край, она що дця з ним
сварилася: „Чого ти хати не пильнуєш? Ку-
ди ти волочиш ся? Якій мені пожиток з те-
бе? Людські жінки мають з чоловіків поміч і
пораду, а я бідна, нещаслива... з таким воло-
цюгою не дороблю ся...“ І так що дня гань-
била чоловіка, от як і тепер можна чути на
селі. Але Сократ був розумний чоловік, з ба-

бою сварки не заводив, тільки вступав ся їй.
Звичайно розумніший уступає. Раз у злости,
по великій сварці, жінка вилляла цілу конов-
ку води на Сократа. А він нічо, втер ся і
каже: „Звичайно по бурі дощ паде.“ Спокій-
ний, як бачите, був чоловік, не злісник. За
то знову его жінка славна стала про свою
злість; по винівний день кождо злісну бабу
називають Ксантипою.

Сей приклад був такий старий і званий
як само ім'я і заслуги Сократа. Але в селі о.
Василь про се не чували і радо слухали опо-
відання; багато людей навіть усміхнуло ся,
почувши про Ксантипу і коновку води.

О. Василь докінчив проповідь і правив
далі богослуження. По богослуженню пішов до
дому, зів обід і поклав ся троха подрімати.
Відпочавши, пішов знову до церкви на вечір-
ню. По вечірній вступив до читальні. За весь
той час ему ані раз не прийшла на думку
его ранішня проповідь. Не було про що й
думати...

Тимчасом перед домом читальні до о.
Василь приступив сухорлявий, невеличкий,
уже старий господар, Матвій Соломка, голо-
ва читальні, громадський радний, член заря-
дкис і крамниці, старший церковний брат —
і ще іншими титулами можна би Соломці
честь віддати — тай з якоюсь особливую
применністю поцілував панотця в руку.

— Щож там, Матвію? — спитав о. Ва-
силь ласкаво. — Як здоровле ваше?

— Дякую. От якось чоловік тягне до
часу.

Але Матвій очевидно не про своє здо-
ровле хотів говорити, бо зараз додав: — Я
вам, дякую, панотчику, за нинішню про-
повідь.

— Щож там такого було? Звичайна
проповідь тай годі!

— Ей, не кажіть, панотчику! Се так до
мене і до моєї жінки як би приложити! Я Со-
крат, а она Ксантипа.

Панотець усміхнувся.

— Я вас і в гадці не мав. На пропові-
дах я своїх парохіян не визнаю. Тай не
знаю я, як ви собі там живете. Моя хата з
краю...

— Оно то так — відповів Матвій спо-
кійно. — Хоч ви й не про мене говорили, а
ле вийшло подібно. Дуже прикра моя стара...
Терплю, кажу вам, панотчику, як той Сократ.
Чи ви не маєте якої книжки за него? Я би
собі прочитав.

— Маю, я вам дам. Але я справді не
про вас говорив.

— Не журіть ся тим, панотчику! Адже
я до вас жалю не маю. І овшій дякую вам
ще раз.

З тим оба пішли до читальні і посиділи
там з людьми, що понадходили, добру годи-
ну. Матвій не згадав уже панотцеві ані сло-
вом про своє домашнє житє.

З читальні пішов собі о. Василь до до-
му. По дорож знову ані не думав про свою
проповідь, а тимчасом за ним повагом ішла
Матвійка, здорова, кремезна жінка, вистроєна
по святоточному. Тільки на ганку, оглянувши
ся, о. Василь побачив, що Матвійка іде за
ним.

— Ви до мене?

— Так! — відповіла Матвійка, підійшла
ближше, поцілувала панотця в руку і дуже
тяжко зігнула.

— Сідайте! отут на лавку! Щож там
скажете?

Матвійка не сіла, тільки сперла ся о
стовп і стоячи почала говорити дуже смутно,
але з притиском:

— Дуже мене панотець нині скрив-
дили.

— Хрестіть ся, Матвійко! Та чим?

— Так мене за бездурно в церкві при-
людях спублічити, як би я вже була не зна-
ти яка! Мені вже з п'ядесять років, а ще жа-
ден сьвященик мене в церкві не ганьбив...

— Алеж, газдине, я зовсім не про вас
говорив! — боронив ся сьвященик.

— Говоріть своє! — слова Матвійки ста-
ли щораз твердіші і енергійніші. — Що я
там часом свого старого штуркну, се правда.
Але якжеж его і не штуркнути і не насвари-
ти, коли він все поза хатою: як не в читаль-
ні, то в крамниці, як не в крамниці, то в ка-
сі або на раді, як не на раді, то в місті на
вічу... А дома як сяде, то газети читає. Тут
праця на полі пропадає, а він газети чи-
тає!

— Не нарікайте, Матвійко, на свого чо-
ловіка, бо він розумний і добрий! — спливав
панотець говірливу жінку. — Самі бачите, що
сили в него небагато, а вам і без его помочи
не эле поводити ся. Ви господня одна з пер-
ших в селі...

— За тото мене і серце болить, — під-
хопила Матвійка — що ви мене в церкві
ганьбили.

— Алеж кажу вам, що я не про вас го-
ворив! — боронив ся сьвященик рішучо.

Матвійка не зважала на се, бо, видно,
прийшла доконче виговорити ся і висвари-
ти ся.

— Називати мене в церкві Ксантипа,
коли я Ксеня пишу ся, так мене хрестили,

шої гімназії, тим то й дивно, що ним ми до тепер не зацікавилися і о ній тому хоч — хотів не духовний — сказати кілька слів.

Звіт невеличкий, сторін всього п'ять, виданий не окремо ще, але як додаток до „Місionarя“. Складається зі шістьох частин, довшого вступу, короткої історії основана Місionarської школи і місійного Союзу, з хроніки Місionarської школи, звіту приходів і розходів, спису учеників згаданої школи і кінцевого слова.

Місійне діло — велике діло і в нашій Церкві найсвятіше, найважливіше і найвище діло, але не менше важним ділом оно й для нашої народності!

Місійна задача у нас — се тяжка задача. Інші народи силують на ту ціль тисячі і тисячі. Самі одні Німці складають на се діло около двіста мільйонів корон. Сказатиб нема ані одної душі в тім народі, котраб не зложила від себе якоїсь жертви на місionarсько-апостольське діло. І у інших народів діє се то само. І наші сусіди Поляки не полишають ся в тім ділі позаду. Ми одні дивимось на се досить легкодушно, не звертаємо на се належної уваги, хотів саме наші місionarі ще більше на се у нас заслужили, як інші місionarі у інших народів!

Так, ще більше заслужили сказав, я. Бо коли інші місionarі працюють на ниві католицької Церкви, так сказатиб, міжнародно, розїздять ся по всіх краях, по всіх частих землі і працюють там виключно в інтересі Церкви, нашої католицької Церкви — наші заслужені Місionarі потрапили получить справу нашої Церкви зі справою нашої народності і стали у нас найлучшими духовними українськими патріотами!

Мільйон книжок і брошур видали они невтомно для нашої Церкви і для нашого народу. А вага того мільйона не лиш в тім, що видані они в чисто-католицькій дусі, але й тому, що видавані в народній дусі, в чистій незаперкованій народній мові, в чистій нашій фонетичній правописі.

В борбі зі схизматичкою пропагандою они неутомимі. Як можуть і коли можуть, відкривають цілу гідь тої шкідливої роботи російських шпівнів і „атців“ батюшок для нашої Церкви і нашої народності, а бачучи, що у нас нема і відповідно редагованої часописи для нашого народу, — забирають в своїх місячниках слово і о наших важних біжучих справах і стягають тим самим на себе ненависть як наших кацапів, так і різних всепопів.

І лише бажати би собі, щоби та робота все йшла наперед, все збільшалась і ширшала, бо праця доконче потрібна, як у нас в краю особливо на Лемківщині, так також й на Угорщині та й в Америці де православні

агітатори формально виправляють оргії над нашими нещасними вихідцями і нашої Церкві і народності наносять необчислену шкоду, але, як сказано, „живно велике а робітників мало“ і тому радо бере чоловік згаданий звіт до рук і пильно стежить над вислідом початкової праці, яка, дасть Бог, піде скорою ходою наперед і не охолоне у запалі!

* * *

Само основане Місionarської школи і Місійного Союзу збуло ся коротко, бо протягом кількох місяців минулого року. Йдучи за пересвідченням, що „Бог сего хоче“, оголосив „Місionar“ в числі 2. за 1911 рік відозву до своїх читачів, котру они в великій числі прийняли з горячим одушевленням. Колиж в кілька місяців пізніше зголосило ся понад 2000 заяв, що будуть се гарне діло підписати, наші ОО. Василяни не отягали ся далше і вже з початком сего року шкільного постановили отворити першу класу місionarської школи і оголосили конкурс.

Попад сто хлопців зголосило ся в просьбами о прийняті. Та ОО. Василяни не могли на жалє прийняти більше, як 12 хлопців; прочим всім відмовили, бо скупі фонди рішучо не позволяли на утримане більшого числа. Школу постановлено помістити в Бучацькій монастирі, в котрім давніше містилась гімназія і в котрім протягом сотки літ давніше учились сотки і тисячі хлопців з цілого Поділля і Покуття. Та через се, що властивий будинок призначений на школу, не міг же в тім році бути відданий до ужитку задля перестроювання его після пових вимог, поміщено першу класу в самім же монастирі, по відступленню для неї п'яти келій, а то одну на комп'ю шкільну, три на мешкане, а одну на трапезу. Таким способом, мимо перешкод, змогли ОО. Василяни приступити з жовтнем минулого року до отворення першої класи і в тим днем справді та нова школа на ша розпочала своє естествона.

Хроніка нашої нової школи ще мала. Із неї довідуємо ся, який був денний порядок для питомців сеї школи. О пів до шостої вставали, на шесту вже мали бути на Службі Божій, до пів до восьмої повторяли лекцію, а по свіданню удавали ся до шкільної салі, де відбувала ся наука щодня до 11. години. По шкільній науці ученики учили ся приватно до пів до першої, по сім обід і відпочинок до другої, до чверть на третю повторення лекції, а по сім наука в школі до четвертої. По науці підвечір'ок; далше чвертгодини молитва, відтак приватна наука, о пів до восьмої вечера і відпочинок а о дев'ятій по молитвах спане.

В середу і в суботу по полудні не було науки. Велику вагу кладено на добре вихова-

не учеників і на їх тілесне здоров'є. Дуже мило вражає, і се знова незвичайно корисно промовляє за сею школою і єї провідників, що хотів там доперва одна класа, хотів в тій класі було лише 12 учеників, все та- ки вже дня 6. листопада устроїли ученики вечерок в честь Маркіяна Шашкевича, котрий випав зівсім удатно! В місяць пізніше устроїли ученики другий вечерок в честь покровителя школи св. Мученика Йосафата, котрий рівнож випав зівсім добре.

Різдвяні свята провели ученики в монастирі, на великодні їздили до своїх родин. Протягом року відбувало ся під проводом учителів кілька більших прогулок як до Звенигорода, Пашковець, Трибуховець і т. д.

Рік шкільний закінчено 30. червня: В школі п'яна наука був той сам, що в державних гімназіях, а шкільні підручники рівнож ті самі, що в гімназіях з руским язиком викладним. Для доповнення звіту згаданої школи, подам ще касову справу.

Приходу загального в сім році було 12,904-68 К, розходу, в якого рахунок входить окрім адаптацій будинку і утримання питомців також закупно книжок, канцелярія, почта, нагороди, одїж, біле для учеників і такі інші видатки, 8517-10 К, остало отже на слідуєчий рік: 4387-58 К. Ось так представляє ся у звіті ще одна наша школа. Ось такі гарні виследи корисної роботи у єї першім році естествона.

І узявши навіть й се, що може ні оден нарід інший не має тільки обовязків і тягарів зглядом свого розвою, як саме руский, не можна ні на хвилину сумнівати ся, що суспільність наша не дасть їй тій школі загинути й хоть малу лепту й на ню скине.

Справа виховання місionarів для нас — говорю се як чоловік світський і не маючи ніякого в тім інтересу — є справою для нас не менше важною, як справа виховання священників, професорів, учителів, докторів, адвокатів, техників, і т. д.

Інакше стояли би ми нині у нашій борбі з православієм і польщенем, наколи би ми мали вже нині достаточне число місionarів, духовних провідників незалежних ні від журб житєвих, ні від родинних справ, ні від публичних справ..

Стали би они нам великою підмогою не лише у самій вірі, але також й в народних справах, в школах, в просьвітї, промислі і т. д. і то як у себе в дома, так і за границею.

І коли так возьмемо справу — то й справді зрозуміємо вагу сеї нашої нової твердині.

І дасть Бог, кінцевий поклик оо. Василяни у згаданім звіті не піде на дармо.

І наша суспільність не менше щедро сипне на сю нову школу як й на всі попередні, бо й она вічим іншим для нас як „рідною школою“!

В Сяноці, дня 7. серпня 1912.

А-ка.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і привіднувати нам нових передплатників в кругах своїх знайомих.

Політичний огляд.

Заграниця.

Перед виборами до IV. думи в Росії. Не треба бути великим пророком, щоби предвидіти будуче уформоване російського парламентаризму. В Росії дусить ся ціле громадянське житє в обіймах непонятної деінде реакції; всяку особисту волю по коротких „днях свободи“ знова обмежено, а прилюдне житє віддано в руки гіршого чим жандарми чорносотенного націоналізму. Хто не пише ся в Росії на програму Евлогія, Пуришкевича, Іліодора і Бобрінського — сей ворог Росії, якому нема щасливої днини. Арештами, тюрмами, Сибіром та шибеницями розгромлено всякі свободніші прояви соціальної і національно-політичної організації у всіх народів, між ними й у наших закордонних братів. На Росію налягла знова якась дивна політична сонливість, апатія і брак всякої ініціативи так, що все діє ся по приказу „свише“. На сумнім обрїю російського державного жи-

тя царить наче смерть, лише іноді блиснуть блазеньким пописом Пуришкевич, Савенко таї Бобрінський.

Упадку прилюдного житя і знеохоти до всякої політики нічого так ярко не виявлює, як саме теперішній передвиборчий рух до четвертої думи. „Отъ Молдавана аж до Финна на всіхъ языкахъ все молчить!“ Одні Поляки в Королівстві польським та й Кавказці ще проявляють бодай анемічні признаки інтересу до виборів. Та й то... пожалє ся Боже з таким передвиборчим рухом; широкі верстви народа зовсім не інтересують ся виборами. Ще у великих містах, як от Варшаві, Лодзі, Ченстохові і т. д. рух сей замітний, а деінде й не думають про вибори.

Російські октобристи, на яких опирало ся правительство в минувшій думі, самі не знають, що з собою почати, чи піти в „одесную чи опуючую“; богато з них зневірїло ся до російського парламенту, від якого й так нікому нема ніякого добра.

Соціалісти — без борби зрікають ся виборчого права, бо они вже й так давно „накивали“ на російську „конституцію“.

Навіть у таких пар excellence конституціоналістів, як російські „кадети“ не видно того розмаху в виборчій кампанії, який проявили они були при виборах, хоч би третій думи.

Українці все ще надумують ся. Окрім візду української т. зв. поступової партії, яка зазначила в російській „Рѣчь-и“ своє становище передвиборче і заповіла участь у виборах, окрім кількох вісток, що Українці поставлять своїх кандидатів в Києві, Одесі і Полтаві, нічого не замітно, що вказувало би на зрелізоване... слів. А прецінь в першій і другій думі був 40 членів числячий „Український Клуб“; тай в третій були поодинокі українські послы, як от проф. Лучицький, о. Сендерко і т. д. Чиж би йшло до гіршого?

Одні лише урядово-чорносотенні партії порують ся коло свого інтересу. Націоналісти з під знамени Пуришкевича і націоналісти в роді Бобрінського під охороною і за гроші російського уряду вербують собі виборців і мають надію, що численним своїм вибором до решти скомпромітують російську конституцію і взагалі цілу Росію. Тоді доперва, маймо надію, прокинули би ся сильні народи російської держави.

Положене в Туреччині. Повторяє ся давна історія: молодотурки згнобили старотурків, а тепер дійшовши до влади старотурки дають ся в знаки молодотуркам. Молодотурецьких урядників усувають, молодотурецьких офіцерів, коли не арештують, то проганяють, що більше, навіть до бувших міністрів з молодотурецького стороництва беруть ся не на жарти. Супроти таких репресій молодотурки зрікають ся, як пише „Berl. Tagblatt“, участі в нових виборах до парламенту.

Новий клопіт для Туреччини. Депутация мешканців острова Ікарія, острова незанятого Італійцями, прибула до Атен і розповівши про насильства сповнювані Турками на мешканцях острова, заявила, що мешканці острова були приневолені усунути турецьких урядників і проголосити самоуправу. Мешканці бажать, щоби остров прилучено до Греції, або коли се неможливе, полишено їм самоуправу.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. В п'ятиці: руско-кат.: Ізаакія Далмат.; римо-кат.: Роха. — В суботу: руско-кат.: 7 Отрок. в Ефесі; римо-кат.: Ліберата.

— До учасників Евхаристийного конгресу. Всі учасники Евхаристийного конгресу з львівської і станіславської епархії, що хотять користати з спільного приміщення, мають безплатно зложити належність за нічліг. І так селяни і всі, що хотять спільно з ними мешкати, платять по 1 К за нічліг від особи, разом за час від 11—15. вересня 4 К. Сю квоту кожний мусить прислати сейчас. Священники і прочі учасники в інтелігенції платять по 2 К 50 с. за нічліг від особи, разом за час від 11—15. вересня 10 К. Сю квоту також треба сейчас надіслати з точним поданням назвища. Для селян і всіх, що схотять разом з ними харчувати ся, є замовлений

так мене все кликали!.. Се правда, що я вечера на свого старого виляла коновку води у злости, але скажіть же самі, якою мені бути. „Деє був?“ питаю. — У крамниці! каже. — „Що ти там робиш?“ — Рахунки — каже — робив, що крамниця вторгувала за тиждень. „То ти, кажу, чужі маєтки зраховуєш, а твої злодії розносять!“ — Та які злодії? Що пропало? кажи! — він так. А я в злости трутила его в кут тай, як стояла під рукою коновка, виляла всьо на него. Ніхто пратім не був, ніхто того не бачив і, дивіть ся, не минула ніч, уже в церкві панотець говорить! Чи чував хто таке? Се певно та безкоста моя сусідка підглянула тай донесла вам.

— Ніхто мені, Матвійо, не доносив — почав тепер панотець, усміхаючись — і я справді не знаю, чого ви від мене хочете.

— Я хочу, аби мене панотець в церкві при людях не прозивали! Я те ніка Ксантипа, тільки Ксенька! Я мало в землю не запала ся, як слухала вас сьогодні, що ви говорили. А людям до мого Матвія засі! Я з ним слюб брала, я вже діти відвідувала, вільно мені ві старим і поділувати ся і побити ся! Що людям до того?!

— Але може би ви, Матвійо, его не били? Одно, гріх перед Богом, друге, стид перед людьми, а третє: адже в нїм тільки пушка духу, такий марний.

— Абож я єму їсти не даю, чи може бороню? Тай не бою я его так, аби покалічити, Боже борони! Алеж і гірка мені година з ним. Деє у інших жінок чоловіки, як чоловіки, а в мене волоцюга, що хати не тримає ся!

— Аджеж Матвій не пє і не курить і гроший не тратить! — боронив священник.

— Ще би! — відозвала ся Матвійка сердито. — Ану, нехай би відважив ся!

— Отже порадьте мені, Матвійо, що мені зробити, аби ви не гадали, що то я про вас говорив у церкві. Може би на другу неділю сказати, що, хоч ви так зробили, як та давна Ксантипа, але се не до вас піяло ся? Матвійка застановила ся.

— Ні, — каже — не говоріть! Коли сего сусідка не бачила, то най оно так прїсхне, як та вода на моїм старім!

— Добре, най і так буде! — відповів панотець. — А я вам ще раз кажу, що я не про вас говорив, тільки то на правду була колись така Ксантипа.

— І мала такого чоловіка, як мій Матвій? — зацікавила ся Матвійка.

— Мала, тільки далеко мудрийшого.

— Ну, коли він свого не пильнував, тільки на наймитів спускав ся, то мудрий він не був. Я би за нею обстала.

— Та вже, як там хочете, обставайте і за нею!

Матвійка значно подобріла, втерла хусткою світліє лице, поговорила ще хвилину в панотцем і видимо з лєкшим серцем пішла до дому. Матвій сидів на присіпї і читав часопись.

— Чогож ти казав, — спитала его жінка зовсім неласкаво — що панотець се до мене в церкві говорив? Я питала ся і він казав, що ні.

Матвій встав з присіпи, подивив ся сподійно на жінку і, не промовивши ані слова, пішов у сад.

О. М.

спільний харч в людських кухнях по 1 К 50 с. денно від особи — за час від 12—14. вересня разом 6 К. Хто хоче користати з сего харчу, має так само як за нічліг зложити сейчас згадану належність. Учасники з інтелігенції будуть мати забезпечений харч в гостинницях по приступній ціні. Отже: селяни мають надіслати по 10 К на нічліг і харч, а всі засібніші учасники по 10 К за нічліг. Прислати належить до: Евхаристийного Комітету, Львів, Коперника 36. Хто не надішле сейчас — найдалше до 25. с. м., не буде користати з спільного приміщення. Тут не належать ті, що вже замовили приватні квартири. — Від Евхаристийного Комітету у Львові.

— В обороні Українців. „Reichspost“ в дописі зі Львова під наголовком „Der lachende Dritte“ виказує, що Поляки в порівнянню з Русинами мають за багато середніх шкіл, а виходить се навіть не так в польську, як в жидівську користь. Середні польські школи над-продукцію жидівської інтелігенції заповнюють навіть висші правительственні і залізничні становища. Міські людські школи також зжидовіли. За те слухні домагання Русинів не знаходять узгодження, бо в Галиччї ходять головню о польовізацію шкіл через приєднуванє до польської народности жидів. Ся короткозора політика, що велить гнобити Русинів, а за те фаворизувати жидів, колись пімстять ся на самих Поляках.

— Русофільські зїзди. Сего понедїлка відбули ся в Перемишлї під фірмою „собрания русской молодежи“, в однім з тамошних готелїв великі русофільські збори. Переважну част зібраних становили русофільські священники з жінками і дочками і гурток академиків. Предметом нарад були „книжки“ роблені „Росіянам“ рускими єпископами і краєвим правительством, крім того подрїбно раджено над право- і царославню пропагандою, що зазначає вже свої слїди також в переміських повітї.

„Przegląd przemysli“, як характеристичний факт підчеркує факт відбутя сего зїзду власне в Перемишлї, містї, що є найважнїйшою кріпостою, висунуеною проти Росії, а нормально повною від шпівів, яким русофільські організації — як подї останних часів виказали — є немалою підмогою.

У вівторок відбув ся строго довірочний зїзд русофільської молодежи у Львові. Предметом нарад була справа православної пропаганди.

— Евхаристийний конгрес і Поляки. Польські часописи дуже обурені на рішенє головного комітету віденського Евхаристийного конгресу, який перейшов до дневного порядку над домаганням Поляків і Хорватів, щоби учасники конгресу сих обох народів творили на конгресї окремі і одноцїльні групи національні без огляду на державну приналежність. Значить, Поляки домагали ся польської групи, в якій склад входили би Поляки з Галиччини, Росії і Німеччини. Так само не узгоджено польських домагань в справі легітимацийних карт в польській мові; одні Чехи одержуть сі карти не в німецькій, лише в латинській мові.

Як видно з того, Поляки навіть в так чисто релігійну справу, як всекатолицка Евхаристийна манїфестация, радї би внести політику. Все, всюди і на кождім кроці політика тай політика. Навіть Господній обїд не обїйде ся без політики...

— Де просвітна робота? З городецького повіта пише нам один з Львовян перебуваючих там на літнім випочинку: Нарікаємо, що право і царославе ширить ся по селах, і звалоємо за се вину на всіх, а не хочемо признати, що головною причиною москвофільства по селах є наше лїнївство. Не мало є таких сіл по всіх повітах, де нема ніякої читальні, ні української, ні кацапської. Хто перший заскочить до такого села, той забере єго без труда. А що в останних часах москвичі взирали до роботи, то нічо дивного, що загортають темні, незорганізовані села одно по другім, а ми потім кричимо: падоньку, ратуйте! Клясичним приміром народної „роботи“ з нашої сторони най послужить західна частина городецького півїта. В однім селї з тої сторони довело ся недавно мужикам побачити у себе перший раз „організатора“ з Городка, якого ціла народна робота полягала на тім, що забрав до мішка з читальні „Просвіти“ „неужитки“ (восковий папір, коробки від сірників і т. п.) для Р. Т. П. і зараз відїхав. Добре, що в тім селї обставини зложили ся так щасливо, що хоч довкола самі кацапські або зовсім не-

зорганізовані села, то в тім селї є і читальня „Просвіти“ і сокілська „Січ“ і крамниця. Але чому то городецькі „патріоти“ не возьмуть ся до роботи в сусідних селах? Не нарікаймо, але берім ся до праці, а побїда буде по нашої сторонї!

— Вибори до міської ради у Львові. Президія маїстрату оголошує, що супроти розв'язання ради м. Львова, розписує вибір 100 членів міської ради на день 16. січня 1913 р. Близші подробиці що до виложеня спису виборців, речинця реклямацій, означеня саль голосованя і т. д., будуть оголошені пізнійше.

— Амнестия. З Відня доносять: Як що року, так і сего року оголосить „Wiener Zeitung“ в день царських уродин дарованє решти кари австрійським в'язням карних заведень. Сего-річна амнестия відносити ся буде до 60 в'язнів.

— В справі уліпшення зглядно зміни розкладу їзди надходять до Заряду залізниць внесення і желаня переважно так пізно, що звичайно при зміні розкладу їзди не можуть бути цілком узгоджені, або сі внесення і желаня опізняють печатанє розкладу їзди. Ц. к. Дирекция залізниць повідомляє проте, що на будуче в міру можности буде ся в розкладї їзди, літнім зглядно зимовім, узглядняти лише ті внесення і желаня, що надійдуть до дотичної ц. к. Дирекції залізниць в попереднім році найпізнійше до 15. вересня зглядно до 15. цвітня в тім самім році.

— Народности в австрійській маринарці. Після звіту, виданого секцією маринарки в міністерстві війни, народні відносини серед новобранців останного побору так представляють ся: 3 300 взятих до служби новобранців було 1 219 Хорватів, 900 Німців, 663 Мадярів, 581 Італійців, 253 Чехів, 116 Словінців, 44 Поляків, 20 Словаків, 12 Румунів і 3 Українці. Дивне, що наші люди не радо йдуть до маринарки, в якій, що правда, служба дуже тяжка, але за те можна звидіти кусень свїта, побувати на морях і вичити ся кілька мов.

— Шкільний проєкт в Росії. Після донесення російських дневників, проєктє міністер просвіти Кассо окремі приписи для студентів. Після сего проєкту всі молодці, що вступають до висших наукових заведень, будуть зрівнані з державними урядниками. Не лише не будуть они платити за виклади, але кождий буде ще побирати плату під умовиною, що по скінченню університету і одержанню посади, зверне одержані за помози. Натомість будуть вимагати від студентів заяв, що в ніякім случаю, доки будуть студентами і доки не перестануть користати зі скарбових заможог, не будуть мішати ся до політичного життя. Чого вже нема в тій Росії!

— Хто уживає товарів з маркою Р. Т. П., починає ся до піднесеня поваги Товариства і піднімає жертву фабриканта на рідну школу.

— Вершок варварства. В нагінді проти українства робить російська адміністрация щораз більший „поступ“. Полтавська адміністрация чинила всякі прикрати місцевому українському товариству „Боян“ що до уживаня української мови на зборах і в діловодстві товариства „Боян“. Тепер у полтавських часописах надруковано, що з наказу губернатора від голови товариства „Боян“ взято за поруку, що на зборах товариства ніхто з присутних не буде промовляти українською мовою. — Варварство!

— Спомини Св. Отця. Медиоланська „Reverenza“ містить таку відомість з Риму: Від кількох тижнів Св. Отець, користаючи із зменшених в сїй порї занять папської канцелярії, посвячує кілька годин денно списуваню споминів свого понтифікату. Дотеперішня рукопись, записана рівним, чітким письмом, обіймає кількасот карток. Записані картки зберігає Св. Отець в скіряній торбї, яку обережно замикає.

— По заправі Юкіча. З Загреба доносять, що суд постановив представити Юкіча цїсарєви до помилуваня. — Загребська поліція засудила на 5 днів арешту 7 зань, котрі хотїли вручити Юкічови китицї цвітїв. Молодого правника Миколїя, котрий як дописець часописи „Hrvatsky Dnevnik“ в Сераєві посилав звіти з розправи Юкіча, видалено адміністраційно на 5 літ з Загреба. Чотирох обжалованих, котрих суд узілїнив і сейчас випустив на свободу, як лише вийшли з судового будинка, арештувала поліція; всіх видалено на 5 літ з Загреба і сейчас відставила їх жандармерия за місто. — З Праги доносять, що пародне соціялістичне сторонництво скликало

на день 19. с. м. збори в цілі заперестованя проти засуду Юкіча. Реферат виголосить пос. Хол.

— Сніг в Татрах. З Закопаного доносять, що в останних днях унав в Татрах обильний сніг. В Закопанім настала студїнь; онодї падав там сніг з дощом.

— Російська культура. В Петербурзі вкрадено брилянти вартости 60.000 рублів. Справці прибули мабуть з Варшави, бо варшавська поліція повідомила петербурську, що ватага „істинно-русских“ злодїїв виїхала в напрямі Петербурга.

— Хто марнує неужитки, замість зложити їх на Р. Т. П., марнує загальне добро.

— Про трясєне землі в Туреччині. Нашим читачам вже звісно в телеграм про ту страшну катастрофу землетрусу, яка навістила побережє моря Мармара. Але ті всі вісті ізза перерваня телеграфічних сполук були доривочні і не повні; аж тепер приносять європейські часописи точнійший звіт. І так: около 50.000 людей лишило ся без даху, поверх 1000 осіб згинуло, 3000 домів розсипало ся в кусники. Місцевина Моріофіто, що числила 1.200 домів, має їх тепер лише 200; в місцевині Хора з 800 домів остало лише 5, а на 6.000 населеня згинуло 160, а 250 покалічило ся. Село Перістасіє є зовсім знищене, Гавос і Гераклїда в половині. В Галіполї завалило ся 300 домів, між иншими конак, школа і тюрма. В Адрианополї розпало ся 7 мінаретів; згинуло 80 осіб, а 200 є поранених. В Родосто завалило ся лише 20 домів, а 30 осіб поранило ся, за те сусідна місцевина Схояріон, що числила 4000 мешканців, зруйнована до тла.

— З російської господарки. З Вільни доносять, що в тамошній православної консисторії викрито дефравдацію 65.000 карб. Арештовано попа Гапановича і трех монастирських чиновників. По зложеню кавці 50.000 руб. випущено Гапановича на свободу. — В Варшаві арештовано начальника книговодства Охрищина за крадіж кількох тисяч рублів, зібраних на пам'ятник Столицина. — З Вільни доносять: На приказ земського начальника ув'язнено в Тунісі цілий судовий трибунал. Начальника суду засуджено на 7 днів, а судїїв на 5 днів арешту.

— Пожари лісів в Росії. З різних сторін Росії доносять, що в наслідок довго триваючих спек заняли ся і горять ліси. В повітах богородським, ровніцьким, тихвинським і инших горять сотки десятин приватних і державних лісів. — В Петербурзі лучило ся останніми днями кілька випадків смерті від спеки.

— Ще замах в Ченстохові. Доносять, що 2 години по убитю Курака, убито також робітника одної фабрики Ант. Овчарка. Овчарек мав бути членом охрани і брати чинну участь в арештованях. Стверджено, що був він членом польської революційної організації, а рівночасно агентом охрани.

Оповідки.

— З перемискої єпархії. Іменовані оо.: Петро Мекелія дійсним сянїцьким деканом, Богдан Полянський в Яблонї польський учителем літургїки в учительській семінарії в Косрої і Вол. Петрик в Бабині другим ординарїятским шкільним комісарем. — Титулярними радниками єпископської консисторії іменовані оо.: Іван Татомир в Черкаві, Мик. Боберський в Ваневичах, дек. Вол. Левицький в Грозьовій, Макс. Калинич в Жукотині, Ів. Господаревський в Головиці і Петро Княжинський в Тисовиці. — Крилошанські відзнаки одержали: оо.: Ол. Полянський в Головецьку дол., Михайло Зубрицький в Мшанці і Василь Яремківський в Волчїм гор. — О. Іван Гладиш назначений сотрудником з правом управи в Краснім, височанського деканата. — Презента на парохії одержали оо.: Ол. Малецький на Балїгород, Мик. Тесля на Криє, Ів. Гамерський на Тісну, Кар. Давидович на Войславичі, Іван Косоноцький на Злоцке, Йос. Маринович на Любелю і Антін Криницький на Пяновичі. — В пропозицію на парохії прийняті оо.: на Рихвальді: Мик. Дороцький і Ів. Єсип; на Уйковичі: Ів. Сорокевич, Ів. Карпевич, Он. Малиярчик, Мик. Качмар, Стеф. Ничай, Петро Юрчак, Ор. Мартинович, Мик. Сикора, Ів. Тарасович, Ем. Котис, Іл. Гавришкевич, Антін Твердохлїб, Мик. Фуглевич, Мик. Гірняк і Петро Лазурко; на Нинювичі: Ол. Гоцький, Ів. Грабець, Ів. Голїчек, Петро Юрчак, Теод. Піх, Стеф. Федоронко, Е. Котис, М. Фуглевич і Петро Лазурко; на Вороблячині: Ів. Лесак, Ор. Пап, Ол. Гоцький, Стан. Сороковський, Ів.

Грабець, Стеф. Ничай, Мир. Доношицький, Мик. Таргамин і Мик. Гірняк; на Стоянци: Ор. Пап, Ів. Шуменда, Петро Каламунецкий, Богдан Полянський, Мик. Качмар, Йос. Горчицький, Ст. Ничай, Мик. Сикора, Теод. Банах, Антін Брановський і Мик. Фуглевич; на Боберку: Петро Лупкий, Мик. Стецишин і Теод. Грушківич; на Піски: Вол. Гукевич, Юл. Легуцький; Стеф. Ничай, Мир. Долоніцький, Стеф. Федоронко, Вас. Кузич і Ів. Логинський; на Руду лісну: М. Осміловський, Теод. Грабець, Вол. Гукевич, Вол. Пап, Гр. Каровець, Ол. Гоцький, Монт. Адриянович, Вакт. Кончило, Волод. Ольшанський, Ст. Ничай, Йос. Кошель і Ант. Твердохлїб.

Єпископський ординарїят подає до відом, що 20. вересня кінчить ся речинець прийнятя кандидатів до духовної семінарії у Львові і папської колегії в Римі. Хто хоче бути прийнятий до дяківської школи фонд єп. Снігурского, має внести поданє до єп. ординарїяту до 25. вересня с. р.

— Іменованя. Цїсар іменував Ігн. Мосціцького звичайним професором львівської політехніки. — Міністер просвіти іменував заступника учителя гімназії в Теребовлї Арт. Копача головним учителем в муж. учит. семінарії в Станіславові.

— Затвердженє вибору. Цїсар затвердив вибір Ст. Волковичкого, власника дібр в Дидьовій, на предсїдника, а о. Макс. Калинич, греко-катола, пароха в Жукотині, на заст. предсїдника повітової ради в Турці, як також вибір о. Мик. Осміловського, греко-катола, пароха в Білій, на заст. предсїдника повітової ради в Раві рускій.

Поетичний фейлеток.

Оля Березинська.

Не могу спокою в нікого одняти
Я відом мові недолї,
Для свїта весело буду я співати,
Ви слухайте пісні по волї.

Змалюю я весну ніжну, чарівну,
Увінчану цвітєм калини,
Згадаю дрімучу серед піль ріку,
Згадаю я шебіт пташини.

Згадаю, як місяць блискучий всю ніч
У озері тихо купав ся,
Як зорі цікаві пірнули за ним,
Як вітер тихенько сьміяв ся.

Змалюю я рай в.м — для мене німий,
Казочні згадаю країни,
У смутку моему я лишусь сама,
Чекаючи сонця руїни.

Всячина.

— Панцир проти кулі. Перед кількома тижнями відбула ся в Япанії проба нового панцира, який хоронить перед карабіновими кулями. Панцир сей винайшов япанський інжїнер Цїба, Оден вір нового панцира в видї нагрудника є призначений для жовнірів, другий — в видї довгого пояса служить як заслона для стрільців. До нагрудника о пів цалевій грубости стріляно на віддалі 200 метрів; дано 6 карабінових стрільів. Нагрудник складає ся з двох сталевих блях, кожда груба 1/8 цаля, простір межі обома бляхами заповнює особна тканина з сталевих ниток 1/4 грубости, яка задержує кулі. Всі кулі пробивали вайшню бляху, але лише дві з них лишили на задній слїди в видї легких утїнь. Панцир сей має грубу похибку, яка утрудняє єго приміненє в практиці. Іменно є за тяжкий на се, щоби можна єго носити, бо важить понад 40 фунтів. Винахідник надїє ся, що зуміє зменшити вагу нагрудника, так, щоби можна єго уживати хоч би при кавалерії. Зате щит для охорони стрілецьких рядів є дуже практичний, бо має отвори, через які можна стріляти до ворога і можна буде єго скоро і легко уставляти без ніяких підпор.

— Незвісний твір Софокла. Перед п'ятнадцятьма роками два англійські учені, Гренфелі і Гунт, звісні із своїх археологічних студій над єгипетською стариною, приступили до відкопуваня і досліджуваня руїн старинного Оксірінхуса, міста, що лежало на краю християнської Тебаїди, де тепер знаходиться містечко Бернезе; між иншими зробили они там відкритє, що ви-

кликало правдиву сензацію в світі аматорів старинної літератури. Найшли вони там іменно папірус, що містив старогрецьку поезію. Проф. Гунт відчитав її і оголосив по грецьки, а описав викопалище піддав точним розслідам знаменитий геленіст, Теодор Райнах і висказав рішучо, що найдена рукопис є незвісним доси твором Софокля. В звіті зложенім про се Академії покликує ся Райнах не лише на дуже індивідуальні і знаменні ціхи стилю Софокля, що виключають всяку похибку, а крім того вказує, що в свіжо знайдений рукописи знаходиться в дослівнім наведеню цілий уривок, звисний з цитати, поданої граматиком Атенеем. Тому тотожність є стверджена. Є се твір Софокля, про якого написане знали геленісти. Різнять ся він в своїм роді від иншої его творчости; становить посередню між трагедією і комедією і зближує ся до т. зв. сатиричних драм. Їго наголовок „Іхневти“ можна перевести по українськи „Шукаючі сатири“. Зміст взяв Софокль з легенди про дитинячий вік Гермеса-Меркура, що основує ся на повісті про его два вчинки: про пірване волів Аполлона і винахід ліри. Поема має 402 вірші. Оспівують они пригоди Силена і его синів сатирів, які захочені нагородою, визначеною Аполлоном за винайдене волів, мандрують лісами та горами, щоби їх віднайти. Вкінці очаровані чудними звуками, знаходять печеру, в якій скриває ся молоденький Гермес, котрий власне з останків одного з волів, змайстрував ліру. Сатири звіщають про своє відкриття Аполлона; сей спішить гнівно, але втихомиряє ся, коли Меркур жертвує ему ліру, винайдену та змайстровану ним самим протягом одної днини, славну описав ліру Аполлона. Французький переклад „Іхневти“, в яких показує Софокль, що й в сїм роді драми він неабиякий мистець, появилсь в однім з найближчих зошитів „Revue de Paris“ в переводі Ренаха; буде се перший переклад сего твору на новочасну мову.

Господарські, промислові і торговельні вісті.

— **Пасічний курс в Станіславі.** Заходом Філії тов. „Сільський Господар“ в Станіславі, а з рамени „Головної Ради“ тогож товариства у Львові, відбув ся в Станіславі в днях від 3—5. липця с. р. пасічний курс в дослідній стації проф. Льва Гаванського при ул. Голуцького ч. 61. З ріжних сторін і повітів нашого краю прибуло на сей курс до 20 учасників. Крім селян ми бачили одного лікаря, одного учителя, одного філософа-природника і кількох сивоголових сьвященників — старих пасічників з далеких карпатських гір. Дня 3. липця о год. 9. рано отворив курс проф. Лев Гаванський, вказуючи на велику та конечну потребу правдивого виховання наших пасічників, почім приступив до ряду викладів враз з демонстраціями з обсягу пасічництва. Виклади відбували ся на плятонічний спосіб в гаю-саді під голим небом, побіч стебника-пасіки Впов. прелегента, двічі у день в таким порядку: дня 3. липця від 9. рано до 1. год. в полудні і від 3. до 7. години по полудні; дня 4. липця від 9. до 12. год. рано і від 4. до 7. по полудні; — дня 5. липця від 10. до 2. по полудні; — разом 18 годин, не вчисляючи окремих демонстрацій. Проф. Гаванський виголосив виклади на слідуєчі теми: 1) Устрій роя. 2) Житє бжол (доси не звисне у нас нікому представлене житє бжол з біологічної сторони). 3) Перерізка принесеного нектару цвітного на мід. 4) Теоретичне пояснене природної ріжки, роди природних роїв, плекане тих же, основа удачі роїв. 5) Основне пояснене штучних роїв, заведене до двох їх типів, а іменно наслідуване первака й другака. 6) Медна господарка (вандрівна пасіка, розміщене пасік в околиці), медні рослини, роди і сорти меду, вплив ули (ріжні роди улів) на до броту і вартість меду. 7) Зимівля бжол (житє бжол в зимі, а на основі сего становища пасічника). 8) Плекане пнів на весну (сю тему обговорив прелегмент основніше, намагаючи дати вказівку, як поступати в ріжних сторонах, відносно до їхнього характеру фльористичного). 9) Плекане расової бжол (плекане маток і трутів). 10) Потреба організації пасічників і користи з неї. 11) Подрібний опис ули системи Langstrotha. Дня 4. липця від 12. до пів до 2. год. по полуд. відбували ся демонстрації: 1) демонстрація впливання штучної вошни; 2) зладжене пливну, що усуває прилипане воску до праси; 3) дроване раммок, а то при помочи розпаленого ральца (зубате колісце з рівчиком в зубах, яким котить ся — перетягає ся по дроті, що прилягає до підложеної плити штучної вошни). 5) Прикріплюванє штучної вошни до горішньої листви рамки та поливане розтопленим воском при помочи спеціальної лампки „Blitz“. Згадати належить також, що перед кожним викладом, або в часі викладів демонстрував прелегмент ули: а) славянський, б) Langstroth-a, найновіший в) Gerstung-a й г) Потехіна, на які прелегмент, перший у нас в Галичині звернув увагу і перший впроваджує й розповсюджує ті найбільші удосконалені роди улів по наших галицьких пасіках. Хоча інші славянські народи вже давно прийняли у себе зреформовані ули, то нам Українцям судило ся бути послідніми й на сїм полі, бо ще до тепер послугують ся у нас подекуди пасічники „кругляками“, впрочім „славянськими“, а „німецькі“ ули належать до рідкості. А про сї останні найновіші т. зв. американські ули відій й не згадує ніхто у нас з виїмком шановного прелегента сего курсу. Також демонстровано спеціальні ули на розплоднене расових маток. Крім того демонстрував прелегмент рої: а) природний, на голі рамки осаджений, б) штучний, осаджений на штучну вошину, в) штучний, на голі рамки і 2) штучний осаджений на штучну вошину. З важніших приборів пасічничих демонстрував прелегмент: 1) прилад до роблення солом'яних мат, 2) шите мат, 3) шите солом'яної шапки, 4) коритце до підкормлювання пчіл, 5) лямпу „Blitz“, 6) ральце, 7) прасу до роблення штучної вошни, 8) „Vulkan“, новий прилад до підкурювання пчіл, з якого дим садив наче з малого вулькана, справив присутнім веселу несподіванку.

Всі учасники курсу з однаковим а великим зацікавленням слухали викладів і по всіх, мимо великої ріжнці інтелегентної образованія, видно було, що зрозуміли і присвоїли собі як слід подаваний прелегментом матеріал. Доказом того були заняті й цікаві дискусії, перевожені по кожнім викладі, що заокруглювали цілість поданих відомостей. Кожний учасник курсу мав понадто нагоду пізнати і придивити ся вірцево провадженій пасіці проф. Гаванського, яка може послужити за вір усім пасічникам в Галичині. — (За „Станісл. Вістями“).

Телеграми

з дня 15. серпня.

Відень. Гр. Берхтольд іде нині до Ішлю а в п'ятницю здасть цісарєви на послушанню звіт із свого круга діланя.

Відень (ТКБ). Супроти вістий, розсїваних заграницею, що Австрія з причина подій в Чорногорі, зібрала значні оружні сили в Босні, є уповажнене ц. к. кореспондентайне Бюро заявити, що сї донесення зовсім минають ся з правдою.

Рим. Мати короля, кв. Генуї, померла вчера.

Царгород. Число убитих підчас землетрясення вносить 300, число покалічених є о много більше. 60.000 мешканців найшло ся без криші над головою.

Мадрид (ТКБ). Буря на березі Кантабри загнала на море около 100 човнів і кораблів, які маютьходити ся в небезпечі. Рибакі, що вернули до пристані в Більбао, оповідають, що виділи потонаючих. Якийсь корабель розбив ся, погубило 8 людей з залогі.

Париж (ТКБ). Агенція Гаваса доносить з Рабат: Муля Юсуфа, брата Муля Гафіда, проголошено султаном. Населенє поводить ся рівнодушно.

Царгород (ТКБ). Положенє кабінета незмінєне. Роблять ся стараня, щоби Зія башу склонити до цофненя димісії. Єслиби не цофнув димісії, міністром внутрішніх справ буде іменованний або Ібрагім баша або Решід баша.

Софія (ТКБ). З нагоди 25-літї панованія короля Фердинанда відбудуть ся в цілім краю богослуження і військові торжества. Королівська пара удасть ся до Тірнова, де прибудуть також: дипломатичне тіло, міністри і достойники; відси удасть ся королівська пара до Марнополя, де відбуде ся богослуженє і перегляд війська. По перегляді буде приймати королівська пара желаня.

Альойз Тідкер

Львів, Ринок 38,
Філія ул. Городецька ч. 14.
Найдешевший склад фарб, лякерів, артикулів гумових, будівельних, горальняних і до щоденних потреб домашніх поручає
всякі товари добірної якості по найприступніших цінах. 427(10)
Цінники даром і оplatно.

ПЕРВОРЯДНИЙ І НАЙДЕШЕВШИЙ МАГАЗИН
ТА АРТИСТИЧНО-ЮВІЛЕРСКА РОБІТНЯ
ВОЛОДИСЛАВ БУШЕК
У ЛЬВОВІ, УЛ. АКАДЕМІЧНА Ч. 26.
Поручає всяку біжутерію, бриланти і дорогі каміні та годинники.
Заручинні перстені і слобі обручки.
Товар першої якості.
— — — — ЦІНИ ДУЖЕ НИЗКІ. — — — —
Замовленя місцеві і з провінції виконуює ся тривко, артистично в означенім часі і можливо найдешевше. 403(10)

Ол. Барвіньський: *Значінє українсько руского народу для Австро Угорщини* (перекл. розвідки в Österreichische Rundschau з 1. мая 1912) ціна 20 сотяків. Дістати можна в книгарні Н. Товариства ім. Шевченка у Львові.

Брошуру:

Йосиф II. чи Ян Казимир?
(з нагоди сьвяткованя мнимої 250-літної річниці єствоаня Львівського Університету).

можна набути в Адміністрації „Руслана“ і в книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові по 30 сот. за примірник.

Рух залізничних поїздів

обов'язуючий з днем 1. мая 1912 р. після часу середно-європейского.

Замітка. Поїзди поспішні означені г р у б и м друком. Години нічні від 6⁰⁰ вечером до 5⁵⁹ рано означені підчеркненєм чисел мінутових.

Вігіз з Львова

з головного двірця:

До Кракова: 12³⁵, 3⁴⁰, 8²², 8³⁵, 2⁰⁵§, 2⁴⁵, 3⁴⁵*, 5⁴⁶†, 6⁰⁵, 7⁰⁰, 7³⁰, 11¹⁰.
*) до Рашева. §) від 15/5 до 30/9 включно що дня. †) до Мшани.
До Підволочиск: 6¹⁰, 10³⁵, 2¹⁶§, 2²⁷, 2⁵⁰†, 8⁴⁰, 11¹³.
†) до Красного. §) від 15/5 до 30/9 включно що дня.
До Черновець: 2⁵⁰, 6¹⁰, 9¹⁵, 9³⁷, 2²⁵, 3⁰⁵*, 6²⁸†, 7⁵⁸*, 11⁰⁰.
*) до Станіслава. †) до Коломиї. *) до Ходорова кожного попереднього дня перед неділю і сьвятком.
До Стрия: 6⁰⁰, 7³⁰, 10⁰²§, 1⁴⁵, 6⁵⁰, 11²⁵.
§) від 16/6 до 8/9 включно лише в неділю і рим.-кат. сьвята.
До Самбора: 6⁵⁸, 9⁰⁵, 3⁵⁰, 10⁵⁶.
До Сокаля: 7³⁵, 2²¹, 8⁰⁰, 11³⁵*.
*) до Рави рускої (лише в неділі).
До Яворова: 8⁴⁰, 5⁴⁵.
До Підгаєць: 5⁵⁵, 4⁵³.
До Стоянова: 7⁵⁵, 5²⁰.

з двірця „Львів-Підзамче“:

До Підволочиск: 6²⁵, 10⁵⁵, 2²⁹*, 2⁴², 3⁰⁷†, 9⁰¹, 11³⁰.
†) до Красного. *) від 15/5 до 30/9 включно що дня.
До Підгаєць: 6⁰⁹, 1²¹*, 5¹⁵, 10⁴⁰§).
*) лише до Винник. §) до Винник лише в суботу і неділю.
До Стоянова: 8¹², 5³⁸.

з двірця „Львів-Личаків“:

До Підгаєць: 6²⁸, 1⁴⁰*, 5³⁶, 10⁵⁹§).
*) лише до Винник. §) до Винник лише в суботу і неділю.
Поїзд поспішний зі Львова до Підволочиск відїздить о год. 2. мін. 16 по полудні в перону 2. Нр. сходів II.
Поїзд особовий зі Львова до Красного відїздить о год. 2. мін. 50 по полудні із західного тору перону 4 Нр. сходів IV.
Поїзд особовий зі Львова до Станіслава відходить о годині 2. мін. 35 по полудні з перону 3 Нр. сходів III.

Локальні поїзди.

з головного двірця:

До Брухович: що дня: 6⁰², що дня: від 1/6 до 31/8: 7²², 10⁰⁵, 2³⁵, 6³¹, 8³⁵.
від 1/5 до 15/9: 4²¹.
в неділі і рим.-кат. сьвята: від 1/6 до 31/8: 1²³0.
від 1/5 до 31/5: 2³⁵, 8³⁵.
До Янова: що дня від 1/5 до 30/9: 10¹⁵, 3⁰³ в неділі і рим.-кат. сьвята: від 5/5 до 8/9: 1²⁶.
До Любіня: в неділі і рим.-кат. сьвята від 12/5 до 8/9: 2⁴⁰.

Асекуруйте своє майхо від огню в „Дністрі“!

Кожний Русин повинен асекуровати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страти, бо достаток одиниці то добробит цілого народу.

Кожний Русин повинен асекуровати ся тільки в руських товаристві взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Нема жадного иншого руского товариства асекураційного, тільки один

„ДНІСТЕР“

„ДНІСТЕР“ рахує найдешевші оплати заобезпеченя селянських будинків, „ДНІСТЕР“ звертає кождорічний чистий зиск своїм членам; на рік 1911 вносить зворот 10%.

„ДНІСТЕР“ оцінює та виплачує шкоди по огни скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двох господарів на оцінителей.

„ДНІСТЕР“ дає підмоги руским школам і бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „ДНІСТРІ“ можуть дістати позичку у всіх великих банках і в Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ вносять з кінцем 1911 року 3,353,305 корон.

„ДНІСТЕР“ приймає обезпеченя на житє у всіх догідних комбінаціях (на дожитє, посмертні капітали, посаги, ренти).

В „ДНІСТРІ“ можна обезпечити від крадіжки з вломом движимости всякого рода, а товариства кредитові готівку, цінні папери і векслі за дешевою оплатою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“ у Львові, у власнім домі ул. Руска ч. 20.

Триіз до Львова

на головний дворець:

З Кракова: 2²², 5⁴⁵, 7²⁵, 8¹⁰, 10⁰⁵, 1¹⁰*, 1³⁰, 2⁰⁰§, 5⁴⁰, 7²⁵†, 8²⁵, 9⁵⁰.
*) з Тарнова. §) від 15/5 до 30/9 включно що дня. †) з Мшани 15/6 до 30/9 включно що дня.
З Підволочиск: 7²⁰, 11³⁰, 1⁵⁰§, 2¹⁵, 5³⁰ 10³⁰, 10⁴⁸†).
†) з Красного. §) від 15/5 до 30/9 включно що дня.
З Черновець: 12⁰⁵, 5¹⁵§, 5⁴⁵†, 7⁴⁰, 10²⁵*, 1⁵⁵, 5⁵³, 6²⁶, 9³⁴.
*) зі Станіслава. †) з Коломиї. §) з Ходорова кожного слідуєчого дня по неділі і сьвяті.
Зі Стрия: 7²⁸, 11⁴⁰, 4²⁵, 6⁴⁵, 10¹⁹§, 11⁰⁰ §) від 16/6 до 8/9 включно лише в неділі і рим.-кат. сьвята.
З Самбора: 7⁵⁰, 9⁵⁵, 2¹⁰, 8³⁰
Зі Сокаля: 7¹⁰, 1²⁵, 7⁵⁷
З Яворова: 8¹², 4²⁰
З Підгаєць: 11¹⁰, 10²⁰
Зі Стоянова: 10⁰¹, 6³⁰

на дворець „Львів-Підзамче“:

З Підволочиск: 7⁰¹, 11¹¹ 1³⁶*, 2⁰⁰, 5¹⁰, 10¹², 10³¹†).
†) з Красного. *) від 15/5 до 30/9 включно що дня.
З Підгаєць: 7²⁶*) 10⁴⁹, 6²⁹*) 10⁰¹, 12⁰⁰§).
*) з Винник. §) з Винник лише в суботу і неділю.
Зі Стоянова: 9⁴², 6¹¹

на дворець „Львів-Личаків“:

З Підгаєць: 7⁰⁸*, 10³¹, 6¹¹*, 9⁴¹, 11⁴³§).
*) з Винник. §) з Винник в суботу і не в суботу і неділю.
Поїзд особовий зі Львова до Підволочиск відїздить о год. 2. мін. 16 по полудні в перону 2. Нр. сходів II.

на головний дворець:

З Брухович: що дня: 6⁵⁵, що дня: від 1/6 до 31/8: 8²⁹, 11⁰⁰, 3⁴², 5¹⁷, 9³⁰.
в неділі: від 1/5 до 30/9: 7⁴³.
в неділі і сьвята рим.-кат.: дві 1/6 до 31/8: 1⁴⁰.
від 1/5 до 31/5: 3⁴², 9³⁰.
З Янова: що дня від 1/5 до 30/9: 1¹¹, 9¹⁰.
в неділі і сьвята рим.-кат.: від 5/5 до 8/9: 10¹⁰.
З Любіня: в неділі і рим.-кат. сьвята від 12/5 до 8/9: 9⁰⁰.
З Винник: лише в суботу і неділю: 12¹⁶.